

Examination of the Views of the High School Students with Regard to Speaking in Front of an Audience¹

Metin ELKATMIŞ² Murat YİĞİT³

To cite this article:

Elkatmış, M. ve Yiğit, M. (2022). Ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşmaya ilişkin görüşlerinin İncelenmesi. *e- Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 9, 313-328. doi:10.30900/kafkasegt.985822

Research article

Received: 21.08.2021

Accepted: 04.04.2022

Abstract

Speaking, briefly stated, is an act of conveying emotions, thoughts, knowledge and experience to the addressee via words. In this respect, it is the fundamental element and the basic skill of humanity. On the other hand, most people find it hard to learn speaking, especially in front of an audience. With this in mind, this study aimed to determine the opinions, thoughts and experiences of secondary school students having to speak in front of an audience. The study focused on the perceptions of high school students towards speaking in front of an audience so it employed phenomenological qualitative research design. In phenomenological studies, unstructured and semi-structured interviews are often used. The study used semi-structured interviews because it allows to understand and clarify the meaning, structure, and essence of a person or group of people's experiences of a phenomenon. The study was carried out with the participants of fourth grade high school students studying in a provincial center in central Anatolia during the 2019-2020 academic year. The study participants are a total of 51 volunteer students. In order to collect the study data, face-to-face interviews were conducted with students using a semi-structured interview form which was developed by the researchers and the data acquired were recorded in both written and audial forms. At the end of interviews, the data were examined via content analysis method and various concepts and correlations were analyzed in line with the study purpose. According to the early results of the study, it was determined that more than half of participants considered themselves incompetent in terms of the skill of speaking in front of an audience and the most important difficulty they faced was getting nervous.

Keywords: High school student, audience, speaking, skill.

¹ This study is an extended version of the oral presentation presented at the 'International OECD Conference on Transformational Educational Sciences Research' held between 19-21 March 2020.

² Corresponding Author, Doç. Dr., metinelkatmis@hotmail.com, Kırıkkale University, Education Faculty, Turkey

³ Author, Phd, Kırıkkale University, Education Faculty, Turkey

Ortaöğretim Öğrencilerinin Topluluk Karşısında Konuşmaya İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi¹

Metin ELKATMIŞ² Murat YİĞİT³

Atıf:

Elkatmış, M. ve Yiğit, M. (2022). Ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşmaya ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *e- Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 9, 313-328. doi: 10.30900/kafkasegt.985822

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi:17.08.2021

Kabul Tarihi: 04.04.2022

Öz

Konuşma en kestirme ifadeyle duygu ve düşüncelerin, bilgi ve deneyimlerin sözle muhataplara aktarılması işidir. Bu yönüyle konuşma, günlük iletişim ihtiyacını karşılamak amacıyla tercih edilen temel dil beceri alanlarından biridir. Ancak bu becerinin gerçekleşmesinde bazı güçlüklerin olduğu da bilinmektedir. Özellikle bir topluluğa karşı yapılan konuşmalarda bu güçlükler kendini daha fazla göstermektedir. Bu noktadan hareketle araştırmanın amacı, ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşma becerilerine yönelik görüş, düşünce ve deneyimlerini ortaya koymaktır. Araştırma verileri nitel veri toplama tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim-öğretim yılında, orta Anadolu’da bir il merkezinde öğrenim görmekte olan ortaöğretim dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu bağlamda araştırmada çalışma grubuna 51 öğrenci dahil edilmiştir. Araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak öğrencilerle çevrim içi eş zamanlı görüşme yapılmış, elde edilen veriler yazılı olarak kayıt altına alınmıştır. Görüşme sonunda veriler içerik çözümlemesi yöntemiyle ele alınmış ve çalışmanın amacı doğrultusunda çeşitli kavramlar ve ilişkiler çözümlenmiştir. Araştırma bulgularına göre, katılımcıların yarıdan fazlasının topluluk karşısında konuşma becerilerinin tam olarak gelişmediği ve “özgüven eksikliği” yaşadıkları saptanmıştır. Ayrıca katılımcıların üçte ikisine göre topluluk karşısında yaşanan en önemli güçlük heyecan olarak tespit edilmiştir. Araştırmanın en önemli sonuçlarından birini ise katılımcıların yarıdan fazlasının eğitim süreçleri boyunca kendilerine yeterince topluluk karşısında konuşma fırsatı verilmediği yönündeki bulgu oluşturmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Ortaöğretim öğrencisi, topluluk, konuşma, görüş.

¹ Bu çalışma, 19-21 Mart 2020 tarihleri arasında yapılan ‘Uluslararası OECD Dönüşümsel Eğitim Bilimleri Araştırmaları Konferansı’nda sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş halidir.

² Sorumlu Yazar, Doç. Dr. metinelkatmis@hotmail.com, Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

³ Yazar, Dr. Öğrt. Üyesi, Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Giriş

Konuşma dil becerileri içinde en çok kullanılan, anlık iletişimin gerçekleşmesini sağlayan, insanı diğer canlılardan ayıran, bireysel farklılıkların belirleyici göstergesi olan temel dil becerilerindedir. Bireyin hayati ihtiyaçlarını giderme aracı olmakla birlikte bireye toplumsal yaşantıdaki sosyal statüye ulaşma fırsatı sunan konuşma becerisi, etkili iletişim, eğitim ve mesleki gelişimin önemli bir göstergesidir. Bu yönüyle konuşma, anlatılmak istenenlerin zihinde gerçekleştirilen sıralama, sınıflama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, değerlendirme analiz ve sentez yapma işlemlerinden sonra bilgilerin seslere, hecelere, sözcüklere ve cümlelere dönüştürülerek aktarılmasıdır (Güneş, 2007). Başka bir deyişle insanlar arasındaki iletişimin merkez noktasını oluşturan konuşma, ikna etme sürecinin ses bilgisel göstergesi, anlık iletişim ihtiyacının temel belirleyicisi durumundadır. İnsanlar arasındaki anlık iletişim büyük oranda konuşma aracılığıyla gerçekleşir (Gündüz, 2007). Nalancı (2000) kişilerin bir günlük iletişim döngüsünde hangi dil becerilerini kullandıklarını belirlemeye yönelik yaptığı araştırmasında, %50 ile %80'lik zaman diliminde iletişim hâlinde olduklarını ve bu zamanın % 45'ini dinleyerek, %30'unu konuşarak, % 16'sını okuyarak, % 9'unu ise yazarak geçirdiklerini saptamıştır.

Özdemir (1999), Temizyürek, Erdem ve Temizkan (2011), Yalçın (2002), Topçuoğlu ve Özden (2011), Kaya (2011) anlık iletişim aracı olan konuşmayı hazırlıksız (günlük) ve hazırlıklı (topluluk karşısında) olmak üzere iki temel düzeyde incelemiştir. Aile içinde, günlük hayatta, iş hayatında, okulda, sosyal çevre ile olan konuşmaya dayalı iletişim şekilleri hayatın rutini haline gelmiş hazırlıksız konuşma türüne girerken; topluluk karşısında, kalabalık dinleyici kitlesi önünde, medya araçlarında konuşma ön hazırlık gerektiren bir eylemdir. Bu nedenle topluluk karşısında konuşma söz konusu olduğunda; heyecan, kaygı, korku gibi duygularının sıkça tekrarlandığı bilinmektedir. İletişimde heyecan, korku, tedirginlik, güvensizlik, aşırı hassaslık, çekingenlik gibi duygular ister topluluk karşısında yapılan konuşmalarda ister bir sohbet ya da görüşmede kişiyi, düşünme yetisinin azalması, sinir sisteminin denetim dışında kalması gibi sonuçlara götürebilmektedir (Özçay, 2001). Konuşma kaygısı öylesine güçlü bir kaygı durumudur ki zaman zaman son derece donanımlı, kültürlü, karşılıklı konuşmalarda son derece başarılı insanların bile topluluk önünde konuşurken ciddi anlamda korku yaşadıkları gözlenebilmektedir (Gürzap, 2010).

Günlük hayatta anlık iletişim ihtiyacı hazırlıksız ve anlık konuşmalar biçiminde gerçekleşirken, bu anlık/günlük konuşmalarda etkili iletişim kurma ihtimalinin düşük olduğu topluluk karşısında ön hazırlık gerektiren konuşmalarda ise dinleyicileri etkileme, ikna etme ve harekete geçirme ihtimalinin yüksek olduğu bilinmektedir. Hazırlıklı konuşmaların, hazırlıksız konuşmalara oranla, dinleyicileri etkileme, yönlendirme ve harekete geçirme ihtimali daha fazladır (Kartallıoğlu, 2018). Hazırlıklı konuşmalar, konuşma öncesinde planlama ve hazırlık yapılması, konuşmanın birkaç kez prova edilmesi ve bu provalardan sonra düzeltilmesi gereken kısımların, eksikliklerin giderilerek tekrar düzenlenmesi bakımından hazırlıksız konuşmalara göre daha avantajlıdır (Sargın, 2006). Topluluk karşısında gerçekleştirilen hazırlıklı konuşmalarda hata oranı hazırlıksız konuşmalara oranla daha azdır. Çünkü, günlük iletişime aracılık eden konuşmalarda anlık duygular (sevgi, nefret, kızgınlık, korku vb.) iletişimde olunan kişi ya da kişilere karşı kullanılacak dilin (sözcük, cümle seçimi) ve konuşma üslubunun (imalı, sert, yumuşak vb.) belirlenmesinde temel etken olarak görülmektedir.

Konuşma becerisini olumsuz yönde etkileyen, bireyin içinde bulunduğu çevreden, sosyal, kültürel, ekonomik ve fizikî şartlardan ya da kişinin psikolojik yapısından kaynaklanan bazı durumlar bulunmaktadır (Sargın, 2006). Z kuşağı olarak bilinen ortaöğretim öğrencileri arasında gizli hatta sahte kimliklerle kurulan yazılı sanal iletişim şeklinin yaygın olması ve buna karşın bu öğrencilerin topluluk karşısında konuşma hususunda çekimser davranmaları şaşırtıcı bir durumdur. Bu yönüyle çalışmanın amacı, özellikle hassas bir dönemden geçen (ergen) ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşmaya yönelik görüş, düşünce ve deneyimlerinin incelenmesidir.

Araştırma Problemi

Ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşmaya ilişkin görüş, düşünce ve deneyimleri nelerdir? Bu kapsamda araştırma sonucunda cevaplanması beklenen sorular ise aşağıda verilmiştir:

1. Ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşma yeterliklerine ilişkin görüşleri hangi yöndedir?

2. Ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşma yaparken karşılaşılabilecek güçlüklerle ilişkin görüşleri nelerdir?

3. Ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşma yaparken karşılaşılan hatalara ilişkin görüşleri nelerdir?

4. Ortaöğretim öğrencilerinin eğitim süreçleri boyunca yeterince topluluk karşısında konuşma fırsatı verilip verilmediğine ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde araştırma modeli, çalışma grubu, çalışmada kullanılan veri toplama aracı, verilerin toplanması ve çözümlenmesi başlıklarına yer verilmektedir.

Araştırma için Kırıkkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu kapsamında 03 sayı numarası ve 09.06.2020 tarihi ile etik kurul izni alınmıştır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşma becerilerine ilişkin görüş ve düşüncelerini içeren nitel bir çalışmadır. Nitel araştırmalar insanlığın kurmuş olduğu dünyaya, yaşantılara ve deneyimlere yükledikleri anlamı izaha çalışan bir yaklaşım olarak önemlidir. Bu çerçevede algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanır. Nitel araştırmada en yaygın olarak kullanılan üç tür bilgi toplama yöntemi vardır: görüşme, gözlem ve yazılı dokümanların incelenmesidir (Glesne, 2013; Merriam, 2013; Yıldırım ve Şimşek, 1999). Görüşme de kendi içinde yapılandırılmış, yarı-yapılandırılmış ve yapılandırılmamış görüşme tekniği olarak alt kategorilere ayrılır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler ise görüşme sırasında soruların yeniden düzenlenmesine ve tartışılmasına (Ekiz, 2017) imkan vermesi nedeniyle araştırmacılar tarafından tercih edilmektedir. Diğer taraftan görüşme ile bireyin bilgi, duygu ve tutumlarına ilişkin görüşlerini derinlemesine ele alma fırsatı sağladığı için tercih edilmiştir. Tüm bu nedenlerle çalışmada da, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim-öğretim yılında, orta Anadolu’da bir il merkezinde öğrenim görmekte olan ortaöğretim dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan öğrenciler amaçlı örnekleme yöntemlerinden “kolay ulaşılabilir durum örnekleme” kullanılarak, tesadüfi yolla seçilmiş, gönüllü katılımcılardan oluşmakta olup demografik özellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.

Çalışma Grubu Öğrencilerinin Demografik Özellikleri

		<i>f</i>
Cinsiyet	Kız	32
	Erkek	19
Topluluk Karşısında Konuşmayı Gerektiren Bir Etkinlikte Görev Alma Durumu	Evet	32
	Hayır	19
Topluluk Karşısında Konuşma Gerektiren Bir Etkinlikte Görev Almayı İsteme Durumu	Evet	17
	Hayır	35

Tablo 1’den de anlaşılacağı üzere çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin 32’si kadın, 19’u erkek olmak üzere toplam 51 kişidir. Katılımcılardan daha önce topluluk karşısında konuşmayı

gerektiren bir etkinlikte görev aldığını bildirenlerin sayısı 32 iken böylesi bir etkinlikte hiç görev almayanların sayısı 19'dur. Yine topluluk karşısında konuşma gerektiren bir etkinlikte görev almayı isteme durumu açısından ise katılımcıların büyük çoğunluğu (n=35) isteksiz olarak görüş bildirmişlerdir. Böylesi bir etkinlikte konuşmacı olarak bulunmak isteyenlerin sadece 17 kişi ile temsil edildikleri görülmektedir. Topluluk karşısında konuşma becerisine ilişkin katılımcıların 3/2'sinden fazlasının istekli olmaması söz konusu alanın zorluğu ile ilgili olabileceği gibi katılımcıların bu alanda yeterli birikim ve donanımda olmadıkları şeklinde de yorumlanabilir.

Veri Toplama Aracı

Araştırma verilerini toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Katılımcılardan derinlemesine bilgi elde etmek amacıyla, tercih edilen yarı yapılandırılmış görüşme formu, geniş bir alan yazını taraması neticesinde ortaöğretim öğrencileri için geliştirilmiştir. İlgili alan yazını araştırmasına bağlı olarak önce soru havuzu ardından da yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Formun kapsam geçerliği için beş uzmandan görüş alınmıştır. Uzmanlardan alınan dönütler neticesinde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Son olarak soruların anlaşılabilirliğini kontrol etmek için iki pilot görüşmesi yapılarak forma son şekli verilmiştir. Araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme sorularının hazırlanmasında; çalışmanın amacına uygun tür ve sayıda olmasına, açık, anlaşılır, yansız, açık uçlu, betimleyici ve tek amaçlı sorular (Karasar, 1999; Merriam, 2013) olması gibi özelliklere dikkat edilmiştir. Bu bağlamda geliştirilen görüşme formunda, "topluluk karşısında konuşmaya ilişkin kendi yeterlik algıları, konuşma yaparken karşılaşılan güçlükler ve yapılan hatalar ile eğitim kademelerinde ilgili beceriye yeterince imkan tanınıp tanınmadığı" gibi konuları ele alan sorulardan oluşmaktadır.

Görüşmeler çevrim içi ve eş zamanlı olarak yüz yüze görüşme imkanı veren programlar aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların kendilerini rahat, güvende ve özgür hissetmesi için gerekli önlemler alınmış, görüşme ortamı için gerekli teknik ve donanım önceden hazırlanmıştır. Bu yolla gerek katılımcılardan ve gerekse mekandan kaynaklı oluşabilecek sorunların önlenmesi amaçlanmıştır. Uygulama süreci başında topluluk karşısında konuşmadan kastın birkaç kişilik arkadaş grubu içinde yapılan konuşmalardan ve sınıf ortamında bir soruya cevap vermekten çok daha fazlası olduğu belirtilmiştir. Ulusal bayramlar, önemli gün ve haftalar başta olmak üzere daha çok hitabet sanatının tekniklerini gerektiren bir konuşma biçimi olduğuna dikkat çekilerek hatırlatıcı bir takım ön bilgiler ile çalışmanın amacı, takip edilecek yöntemle ilişkin bazı bilgiler verilmiştir. Her bir katılımcı ile yaklaşık 12-20 dakika arasında süren görüşmeler yapılmış olup demografik bilgiler de bu süreç içerisinde kısa sorularla elde edilmiştir. Verilen yanıtlar araştırmacı tarafından hem ses cihazıyla hem de yazılarak kayıt altına alınmıştır. Bu durum görüşme türü veri toplama teknikleri içerisinde en ideal yöntem olarak kabul edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 1999). Ayrıca görüşme esnasında araştırmacı, yönlendirici olmamaya, konunun amaçtan uzaklaşmamasına, katılımcılara eşit söz hakkı ve süre tanımaya özellikle dikkat etmiştir (Krueger ve Casey, 2000; Yıldırım ve Şimşek, 2005; Akt. Yılmaz ve Altınkurt, 2011).

Verilerin Toplanması

Veri toplama süreci öncesinde katılımcılara "Katılım Öncesi Bilgilendirilmiş Gönüllü Formu" verilerek gerekli etik ilkelere uyulmuştur. Yukarıda belirtilen usullerle kayıt altına alınan veriler iki uzman tarafından çözümlenmiştir. Çözümleme sonrasında 25 sayfa veri elde edilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Elde edilen verilerin çözümlenmesi için, nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan içerik çözümlemesi yöntemi kullanılmıştır. İçerik çözümlemesinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Yapılan işlem ise birbirine benzeyen verileri belirli kavram ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde organize etmektir. Bu doğrultuda veriler dört aşamada çözümlenir: 1. Verilerin kodlanması, 2. Kodlanan verilerin temalarının belirlenmesi, 3. Kodların ve temaların düzenlenmesi, 4. Bulguların tanımlanması ve yorumlanmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 1999). Bu kapsamda veriler iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı kodlanmıştır. Ardından tema, kategori ve kodlar belirlenmiştir. Oluşturulan tema, kategori ve kodlar üçüncü bir alan uzmanı tarafından da incelenmiş ve elde edilen iki döküm karşılaştırılarak son hali verilmiştir. Daha sonra veriler oluşturulan temalar altında işlenmiş ve

doğrudan alıntılama teknikleriyle de bulgular yorumlanmıştır. Etik ilkeler çerçevesinde katılımcıların kimlikleri gizli tutularak K1 (Katılımcı 1), K2 (Katılımcı 2) gibi kodlar verilmiş ve doğrudan alıntılarda bu kodlarla raporlaştırılmıştır

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde, araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşma becerilerine ilişkin görüşleri önceden belirlenen alt problemler doğrultusunda incelenmiştir. Buna göre birinci olarak ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşma becerileri açısından kendi yeterliklerine ilişkin algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda yöneltilen soru ise “Topluluk karşısında konuşma becerinize dair kendinizi yeterli buluyor musunuz? Lütfen görüşlerinizi açıklayınız?” şeklinde olmuştur. Buna göre elde edilen sonuçlar Tablo 2’te verilmiştir.

Tablo 2.

Topluluk Karşısında Konuşma Becerisine Dair Kendini Yeterli Bulmaya İlişkin Görüşler

Tema	Kategori ve Kodlar	Kız (f)	Erkek (f)	Toplam
Topluluk ve Konuşma	Konuşma Becerisine Dair Yeterlilik Algısı			
	Evet	6	3	9
	Hayır	3	2	5
	Kısmen	20	14	34

Tablo 2. incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin görüşleri, konuşma becerisi açısından kendi yeterlikleri kategorisi adı altında evet, hayır ve kısmen olmak üzere üç kod ile analiz edilmiştir. Buna göre katılımcıların büyük çoğunluğu (n=34) topluluk karşısında konuşma becerileri bağlamında kendi yeterliklerine ilişkin algıları kısmen seçeneği üzerinde yoğunlaşmaktadır. Kendini yeterli hissedenenler ise ikinci (n=9) en çok ifade grubunu oluşturmaktadır. Kendini yeterli bulmadığını söyleyenler ise en son sırada (n=5) yer almaktadır. Cinsiyetler açısından bakıldığında ise hem kız hem de erkek öğrencilerin yarısından fazlası (n=20), (n=14) kendi yeterliklerini kısmen olarak tanımlamaktadırlar. Kız ve erkek öğrencilerin çok azı (n=6, n=3) kendini yeterli bulurken bazıları da (n=3, n=2) kendini yeterli olarak görmediklerini ifade etmişlerdir. Eldeki veriler doğrultusunda katılımcıların yarısından fazlası topluluk karşısında konuşma becerileri açısından kendi yeterliklerinin tam olarak gelişmediği, orta düzey bir aralıkta yer aldığı şeklinde tanımlamışlardır. Konuyla ilgili olarak katılımcı görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

Katılımcı 2: -Yeterli değilim. Çünkü Türkçem hiç iyi değildir. Duygularımı iyi yansıttığımı düşünüyorum ama çok yanlışım var Türkçe konusunda. Ayrıca insanlara alışmam da çok yavaş oluyor.

Katılımcı 13: -Evet yeterli buluyorum. Bu konuda okuyarak kendimi geliştirdiğimi düşünüyorum ama bazı durumlarda bu konuda sıkıntı yaşadığım oluyor.

Katılımcı 17: -Konuşmam gerektiğinde kesinlikle konuşurum. Fikrimi beyan ederim. Haksızlıklara susmaktan rahatsızlık duyarım. Buda daha rahat konuşmamı sağlıyor.

Katılımcı 23: -İnsanlarla aramdaki iletişimimin güçlü olduğunu biliyorum. Ama kişisel özelliklerimden dolayı doğru iletişim kuruyor muyum bilmiyorum? Daha çok geliştirmek istiyorum.

Çalışmanın bir diğer alt problemi olan topluluk karşısında konuşmada karşılaşılan güçlüklerin tespit edilmesi olarak planlanmıştır. Bu doğrultuda katılımcılara “Topluluk karşısında konuşma yaparken karşılaştığınız ya da karşılaşılabileceğiniz güçlükler nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Söz konusu alt probleme ilişkin bulgular Tablo 3’te verilmektedir;

Tablo 3.
Topluluk Karşısında Konuşma Yaparken Karşılaşılan Güçlüklere Dair Görüşler

Tema	Kategori ve Kodlar	Kız (f)	Erkek (f)	Toplam	
Psikolojik Nedenli Sorunlar					
Konuşma Sorunları	Heyecanlanmak	27	10	37	
	Özgüven eksikliği	16	7	23	
	Dinleyici davranışlarından etkilenmek	16	5	21	
	Hata yapmak	16	5	21	
	Kendini doğru ifade edememek/anlaşılammak endişesi	14	10	24	
	Gülünç duruma düşme kaygısı	13	6	19	
	Korkmak	8	1	9	
	Dil Yeterliğinden Kaynaklanan Sorunlar				
	Diksiyon problemleri	14	7	21	
	Türkçeye hakim olamama	9	5	14	
	Kişisel ve Aileden Kaynaklı Sorunlar				
	Topluluk karşısında konuşmaya alışık olmama	15	8	23	
	Utangaç mizaca sahip olmak	11	4	15	
	Sosyal olmamak	5	3	8	
	Yetişme şekli (Baskıcı, otoriter bir aile ortamı)	3	4	7	

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin topluluk karşısında yaşanan güçlüklere yönelik görüşleri konuşma sorunları teması ile psikolojik nedenli sorunlar, dil yeterliliğinden kaynaklanan sorunlar ile kişisel ve aileden kaynaklı sorunlar adı altında kategorilendirilmiştir. Elde edilen bu kategoriler altında; “heyecanlanmak, özgüven eksikliği, dinleyici davranışlarından etkilenmek (alay, eleştiri ya da itiraz etmeleri), hata yapmak, topluluk karşısında konuşmaya alışık olmama, kendini doğru ifade edememek ya da anlaşılammak endişesi, diksiyon problemleri, gülünç duruma düşme kaygısı, utangaç mizaca sahip olmak, Türkçeye hakim olamama, korkmak, sosyal olmamak, yetişme şekli (baskıcı, otoriter bir aile ortamı)” olmak üzere 13 farklı kod ile çözümlene yapılmıştır. Buna göre katılımcıların büyük bir kısmı (n=37) heyecanı en büyük etken olarak gördükleri ve yine çoğunluğun kendini doğru ifade edememe/anlaşılammama endişesi (n=24), özgüven eksikliği (n=23), topluluk karşısında konuşmaya alışık olmama (n=23), dinleyici davranışlarından etkilenmek (n=21), hata yapmak (n=21), diksiyon problemleri (n=21) faktörlerinin etkileyici olduğuna inanmaktadırlar. Buna karşın katılımcıların çok azı yetişme şekli (n=7), sosyal olma (n=8) ve korkmak (n=9) faktörlerinin belirleyici olduğunu ifade etmişlerdir.

Cinsiyet değişkeni açısından bakıldığında ise durum çok farklı görülmemektedir. Buna göre kız öğrencilerin nerdeyse tamamına yakını (n=27) heyecanlanmanın konuşma önündeki en büyük faktör olarak görürken, yarısı ise (n=16) özgüven eksikliği, dinleyici davranışlarından etkilenmek ve hata yapmanın önemli bir güçlük unsuru olduğuna inanmaktadırlar. Genel dağılımda olduğu gibi kız öğrenciler açısından da korkmak (n=7), sosyal olmamak (n=4) ve yetişme şekli (n=3) faktörleri ise topluluk önünde konuşmanın en zayıf belirleyicileri olarak ifade edilmiştir. Erkek katılımcıların ise yarısı (n=10) heyecanlanmak ve kendini doğru ifade edememek/anlaşılammak endişesini en önemli güçlük faktörü olduğuna inanmaktadırlar. Korkmak (n=1) ve sosyal olmamak (=3) ise en az belirleyici durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Eldeki görüşler doğrultusunda katılımcılar heyecan faktörünü

topluluk karşısında konuşmada karşılaşılan en önemli güçlük faktörü olarak görürken yetiştirme şeklinin ise en düşük belirleyici olduğuna inanmaktadırlar. Konuyla ilgili olarak katılımcı görüşlerinden bazıları şöyledir:

K34: Genellikle eleştirildiğimiz için konuşmaktan çekinmemize yol açıyor. Hatamızın ulu orta yerde söylenmesinden hiç hoşlanmıyorum.

K39: Öğrencilere gerektiği kadar saygı gösterilmiyor. Bunun sonucunda öğrenci konuşmak istemiyor.

K26: Heyecan her zaman iyi değildir. Bunun en güzel örneği de konuşma anında yaşanan heyecandır. Bu durum bende çok fazla yaşandığı için biliyorum. Zamanla ya da deneyimle geçer mi bilmiyorum ama okulda daha çok pratiğe ihtiyacımızın olduğunu düşünüyorum.

Araştırmada cevabı aranan bir diğer soru ise; “Topluluk karşısında ki konuşmalarınızda en çok yaptığınız hatalar nelerdir?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu doğrultuda elde edilen verilere ilişkin bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4.

Topluluk Karşısındaki Konuşmalarda En Çok Yapılan Hatalara İlişkin Görüşler

Tema	Kategori ve Kodlar	Kız (f)	Erkek (f)	Toplam	
Hız ve Zamanla İlgili Hatalar					
	Hızlı konuşmak	15	5	20	
	Yavaş konuşmak	3	2	5	
Ses, Kelime ve Beden Dili Hataları					
Konuşma Hataları	Sözcükleri doğru telaffuz edememek	11	3	14	
	Ses tonunu ayarlayamamak	9	5	14	
	Argo ve kaba sözler kullanmak	7	7	14	
	Beden dilini ve mimikleri doğru kullanamamak	5	3	8	
	Ana Dili Kullanımına İlişkin Hatalar				
	Yerel ağızla konuşmak	5	7	12	
	Ana dili iyi kullanamamak	5	3	8	

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların topluluk karşısında yapılan hata türlerine ilişkin verdikleri yanıtlar hız ve zamanla ilgili hatalar, ses, kelime ve beden dili hataları ile Anadilkullanımına ilişkin hatalar adı altında kategorilendirilmiştir. Oluşturulan bu kategoriler ise “hızlı konuşmak, sözcükleri doğru telaffuz edememek, ses tonunu ayarlayamamak, argo ve kaba sözler kullanmak, yerel ağızla konuşmak, beden dilini ve mimikleri doğru kullanamamak, ana dili iyi kullanamamak ile yavaş konuşmak” olmak üzere 8 farklı kod ile analiz edilmiştir. Buna göre katılımcıların hızlı konuşmayı en önemli (n=20) konuşma hataları olarak gördükleri, yarıya yakınının ise (n=14) sözcükleri doğru telaffuz edememe, ses tonunu ayarlayamama ile argo ve kaba sözler kullanmanın yapılan diğer hata türleri olduklarını düşünmektedirler. Yavaş konuşmak (n=5) ile ana dili iyi kullanamamak ve beden dili ve mimikleri doğru kullanamama (n=8) boyutlarının ise en az yapılan hata türleri olarak görmektedirler.

Cinsiyet değişkeni bağlamında ele alındığında ise kızların yarıya yakını (n=15) hızlı konuşmanın en sık yapılan hata türü olarak görülmektedir. Sözcükleri doğru telaffuz edememe (n=11) ve ses tonunu ayarlayamama (n=9) kızlar arasında düşülen diğer önemli hata türleri olarak dikkat çekmektedir. Yavaş konuşmak (n=3) ise kız öğrencilerin en az yapıldığına inandıkları hata türü olarak

değerlendirilmiştir. Erkeklerde de durum biraz farklıdır. Katılımcıların çoğu (n=7) argo ve kaba sözler kullanma ile yerel ağızla konuşulmasının yapılan en önemli hata türü olarak değerlendirmektedirler. Kız öğrencilerde olduğu gibi erkek öğrencilerde de yavaş konuşmak en az (n=2) yapılan hata türü olarak dikkat çekmektedir. Özetle söylemek gerekirse hızlı konuşmak en çok yapılan hata iken yavaş konuşmak en az görülen konuşma hatası olarak değerlendirilmektedir. Konuyla ilgili olarak katılımcı görüşlerinden bazıları şöyledir:

K15: Gündelik konuşmamda da hızlı konuşan birisi olduğum için bu durum sınıf içinde yaptığım sunumlarda da devam ediyor. Yavaş konuşmam gerektiğini biliyorum ancak kendimi bir türlü disipline edemiyorum.

K8: Konuşmalarında yaşadığım en önemli sorun etrafımdaki büyüklerin kullandığı bazı yanlış bazı yerel bazı eski olan sözcükleri kullanmak. Farkında olmadan söylediğim bu sözcükler gülüşmelere neden olduğu için ben fazlasıyla düşündürüyor. Hatta sunularımda kendi kendime bir korkunun oluşmasına yol açıyor.

K46: Arkadaşlar arasında daha rahat bir ortam olduğu için argo konuşabiliyoruz. Fazla olmasa da bazen konuşmalarında argo sözcükler kullanıyorum. Esasen kaba sayılacak sözcüklerin kullanılmaması gerektiğini biliyorum. Hatta bundan bende çok rahatsız oluyorum ancak arkadaş ortamlarında kullanılınca ağzımıza yapışıp kalabiliyor.

Araştırmanın son alt problemi ise; ilköğretimden ortaöğretime kadar olan eğitim sürecinde öğrencilere topluluk karşısında konuşma fırsatının yeterince verildiğini düşünüyor musunuz? şeklinde ifade edilmiştir. Buna göre elde edilen veriler tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5.

Eğitim Sürecinde Öğrencilere Topluluk Karşısında Yeterince Konuşma Fırsatının Verilip Verilmediğine İlişkin Görüşler

Tema	Kategori ve Kodlar	Kız (f)	Erkek (f)	Toplam
	Eğitim Sürecinde Konuşma Deneyimleri			
Konuşma Eğitimi	Evet	5	6	11
	Hayır	20	7	27
	Kısmen	7	7	14

Tablo 5'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin ilköğretimden ortaöğretime kadar olan eğitim sürecinde kendilerine topluluk karşısında yeterince konuşma fırsatı verilmesine ilişkin görüşleri eğitim sürecinde konuşma deneyimleri kategorisi altında evet, hayır ve kısmen olmak üzere üç farklı kod ile analiz edilmiştir. Buna göre katılımcıların yarıdan fazlası (n=27) eğitim süreçleri boyunca kendilerine topluluk karşısında yeterince konuşma fırsatı verilmediğini ifade etmişlerdir. Yine kısmen diyenlerde önemli sayılabilecek (n=14) bir oranda iken kendilerine yeterince fırsat verilmediğini düşünenler ise tüm katılımcılar arasında oldukça az denilebilecek bir oranı temsil etmektedir (n=11). Kız öğrenciler açısından bakıldığında da durum benzer bir dağılım göstermektedir. Buna göre kız öğrencilerin büyük çoğunluğu (n=20) hayır ve kısmen (n=7) şeklinde görüş bildirirken evet diyenler oldukça az bir grubu temsil etmektedir (n=5). Erkek öğrencilerde ise durum çok farklı olmamakla birlikte hayır ve kısmen görüşleri eşit oranda (n=7) temsil edilirken evet diyenler kız öğrencilerden az farkla (n=6) daha çok katılım belirtilen görüş olmuştur. Buna göre katılımcıların büyük çoğunluğunca eğitim hayatları süresince kendilerine yeterince konuşma fırsatı verilmediğine inandıkları söylenebilir. Öğrenciler tarafından verilen yanıtlara ilişkin bazı örnekler ise aşağıda verilmiştir:

Katılımcı 15: Sadece 2-3 öğrencinin törenlerde konuşması dışında verilmiyor. O öğrenciler de isteğe göre seçiliyor. Zaten konuşma problemi yaşayan insan isteksiz olur. Bunun seçimi böyle yapılmamalı. Diğerleri daha çok gözetilmeli. Kesinlikle Hayır! Yeterince Verilmiyor!

Katılımcı 28: Birkaç kere sınıf karşısına geçtiğim ve topluluk karşısında konuştuğum oldu fakat bunun beni geliştirdiğini düşünmüyorum.

Katılımcı 20: Ortaöğretimi bitirmiş bir öğrencinin, kendini toplum önünde düzgün bir şekilde ifade edebiliyor olması gerekir diye düşünüyorum. Fakat durum çok vahim ne gerekli diksiyon eğitimi ne de konuşma fırsatı verildi. Konuşmaya dayalı derslerin arttırılması, öğrencilerin fikirlerinin sorulması, dinlenmesi ve daha çok konuşma fırsatları verilmesi gerekmektedir.

Katılımcı 32: Ben kendi adıma verildiğini düşünüyorum. Kendimi şimdiye kadar yeterince ifade ettim ama her insanın da topluluk karşısında konuşamadığını görüyor ve düşünüyorum.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşma becerilerinin incelendiği bu araştırmada, 4. sınıf öğrencilerinin topluluk karşısında konuşma becerileri; cinsiyet, demografik özellikler, topluluk karşısında konuşma öz yeterlilik algıları, topluluk karşısında konuşma esnasında yaşanan ya da yaşanabilecek güçlükler, topluluk karşısında yapılan konuşmalarda en çok yapılan hatalar, eğitim sürecinde topluluk karşısında konuşma fırsatının verilmesi/verilmemesi vb. durumlara göre incelenmiştir.

Araştırma sonucu elde edilen bulgulara göre; topluluk karşısında konuşma gerektiren bir etkinlikte görev almayı isteme durumu açısından ise katılımcıların büyük çoğunluğu isteksiz olarak görüş bildirmişlerdir. Böylesi bir etkinlikte konuşmacı olarak bulunmak isteyenler ise sınırlı kalmıştır. Topluluk karşısında konuşma becerisine ilişkin katılımcıların 3/2'sinden fazlasının istekli olmaması; söz konusu beceri alanının zorluğu, bu alanda yeterli tecrübe ve donanıma sahip olunmamasından kaynaklı kaygı ve korkular sebep olarak gösterilebilir. Arslan (2012) tarafından yapılan araştırmanın verileri bu görüşü destekler niteliktedir. Bu durumda öğrencilerin topluluk karşısında konuşmayı gerektiren etkinliklerde görev almak istememesine neden olan etkenler şu şekilde sıralanabilir: Ana dilini yeterince kullanamama, topluluk karşısında konuşma deneyimine sahip olmama, aşırı heyecanlanma kaynaklı kaygı ve korku, öz güven eksikliği, yanlış ya da eksik bilgi verme kaygısı, alay edilme ve utanma kaygısı, çekingen/utangaç mizaca sahip olma, dinleyenlerin alaycı tavırlarıyla karşılaşma ya da karşılaşacağından korkma, kendini doğru ifade edememe, yanlış anlaşılma korkusu vb. sayılabilir.

Ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşma becerileri açısından kendi öz yeterliliklerine ilişkin algıları ve alan yazını incelendiğinde; araştırmaya katılan ortaöğretim 4. sınıf öğrencilerinin yarısından fazlası topluluk karşısında konuşma becerisi açısından kendi öz yeterliliklerinin tam olarak gelişmediği, bu konuda orta düzeyde bir aralıkta yer aldıkları yönünde görüş bildirmişlerdir. Katrancı (2014) tarafından, öğretmen adaylarının konuşma becerilerine yönelik öz yeterlilik algılarının incelendiği araştırmaya göre; katılımcıların topluluk önünde konuşma alt boyutundaki öz yeterlilik algılarının orta düzeyde olduğu belirtilmiştir. Arslan'a (2012) göre; hata yapma kaygısından ve özgüven eksikliğinden kaynaklanan topluluk karşısına çıkma korkusu, başarısızlıkların da temelini oluşturmaktadır. Bu psikolojik gerçeklikten kaynaklı kaygı ve korkular, öğrencinin davranışı gerçekleştirme için ihtiyaç duyduğu özgüveni zayıflatmakta ya da tamamen ortadan kaldırmaktadır. Buna karşın, Şen (2017), Kardaş (2015) ve Lüle Mert (2015) tarafından Türkçe öğretmeni adaylarının genel konuşma kaygı düzeylerinin çeşitli değişkenler bağlamında incelendiği çalışmaların sonuçları ile elde edilen araştırma bulgusuyla örtüşmektedir. Bu durum farklı çalışma grubu ile çalışılmış olması ile açıklanabilir.

Ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısında konuşması sırasında karşılaşılan ya da karşılaşılabilecek düşünülen güçlüklerle ilgili görüşleri ve alan yazını incelendiğinde; "heyecanlanmak, özgüven eksikliği, dinleyici davranışlarından etkilenmek (alay, eleştiri, itiraz), hata yapmak, topluluk karşısında konuşmaya alışık olmama, kendini doğru ifade edememek ya da anlayışlanmamak endişesi, diksiyon problemleri, gülünç duruma düşme kaygısı, utangaç mizaca sahip olmak, Türkçeye hakim olamama, korkmak, sosyal olmamak, yetişme şekli (baskıcı, otoriter bir aile ortamı)" olmak üzere 13

farklı kategoride ele alındığı görülmektedir. Araştırma sonucunda elde edilen topluluk karşısında konuşmanın önündeki en büyük engelin “aşırı heyecan” olduğu yönündeki veri, Arslan (2012), Akkaya (2012), Katrancı, (2014) ve Bircan’ın (2013) üniversite öğrencilerinin konuşma becerileri üzerine yaptıkları çalışmaların sonuçları ile uyumluluk göstermektedir. Pek çok araştırmanın ortak bulgusu olan “aşırı heyecan” aslında iletişimin önündeki temel engellerden biridir. Başka bir deyişle, “aşırı heyecan” nedeniyle topluluk karşısında konuşma tercihten kaçış olduğu söylenebilir. Bunun yanında; topluluk karşısında konuşmanın önündeki en büyük engellerden ikincisi “öz güven eksikliği” olarak görülmektedir. Bu bulgu, İşcan ve Karagöz (2016), Casson, (2000), Arslan (2012), Akkaya (2012), Başaran ve Erdem (2009) tarafından yapılan araştırma bulgularıyla da örtüşmektedir. Özgüven eksikliği aslında aşırı heyecanın tetiklediği bir durumdur. Çünkü aşırı heyecan durumunda insan vücudu alarm durumuna geçer ve yapılmak istenen her türlü davranışı engellemeye çalışır. Bu durum, eyleme başlamadan ya da eylem sırasında bireyde özgüven eksikliği olarak ortaya çıkabilir.

Ortaöğretim öğrencilerinin topluluk karşısındaki konuşmalarda en çok yaptıkları hatalar ve alan yazını incelendiğinde; katılımcıların topluluk karşısında yapılan hata türlerine ilişkin verdikleri yanıtlar sırasıyla; “hızlı konuşmak, sözcükleri doğru telaffuz edememek, ses tonunu ayarlayamamak, argo ve kaba sözler kullanmak, yerel ağızla konuşmak, beden dilini ve mimikleri doğru kullanamamak, ana dili iyi kullanamamak ve yavaş konuşmak” olmak üzere 8 kategoride ele aldıkları tespit edilmiştir. Buna göre katılımcıların ‘hızlı konuşma’yı en önemli konuşma hatası olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Topluluk karşısında konuşma sırasında en çok yapılan hatanın ‘hızlı konuşma’ olduğu yönündeki veri; Akkaya (2012), Sevim ve Varışoğlu (2012) tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla uyum sağlamaktadır. Burada hızlı konuşmak kişiye özgü bir durum olabileceği gibi genelde aşırı heyecanın tetiklediği bir kaygı hali de olabilir. Topluluk karşısına çıkan, aşırı heyecandan kaynaklı özgüven eksikliği yaşayan öğrencinin tek bir amacı vardır; en kısa sürede bu durumdan kurtulmak. Bu durumda öğrenci hızlı konuşmak suretiyle kısa sürede konuşmasını bitirmeyi ve bu görevi sonlandırmayı amaçlar. Bu gibi; kaygı, korku ve panik anlarında; konuşma hızı, ses, diksiyon, vurgu, tonlama gibi unsurların dikkate alınmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Ortaöğretim öğrencilerine ilköğretimden ortaöğretime topluluk karşısında konuşma fırsatının yeterince verilip verilmediği konusu ve alan yazını incelendiğinde; katılımcıların büyük çoğunluğu eğitim hayatları süresince kendilerine yeterince konuşma fırsatı verilmediğine inandıklarını iletmişlerdir. Eğitim hayatları boyunca öğrencilere topluluk karşısında konuşma fırsatı verilmediği yönündeki bulgu, Arslan (2012) tarafından üniversite öğrencilerine yönelik yapılan araştırma bulgusu ile örtüşmektedir. Bu gösterge, ilköğretimden üniversiteye bütün eğitim-öğretim basamaklarında öğrencilerin -büyük oranda- teorik bilgi ile karşı karşıya kaldıkları; dinleme-anlama, karşılıklı konuşma, okuma-anlama, yazılı anlatım gibi temel dil becerilerinin kazandırılmasına yönelik yeterli uygulama çalışmalarının yapılmadığı savını kuvvetlendirmektedir.

Sonuç olarak, topluluk karşısında konuşma öncelikle etkili dinleme, zengin kelime dağarcığı, iyi bir diksiyon becerisi gerektirir. Bu yeterlilikler sağlandıktan sonra topluluk karşısında etkili konuşma programları vasıtasıyla her eğitim kademesine yönelik uygulamalı eğitimler verilerek; topluluk karşısında heyecanını kontrol edebilen, öz güven sahibi, anlık iletişime uygun kararlar alabilen konuşmacılar yetiştirilebilir. Araştırma sonucu elde edilen bulgulardan hareketle aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

Topluluk karşısında konuşma önünde en sık rastlanan; heyecanlanma, özgüven eksikliği, dinleyici davranışlarından etkilenme (alay, eleştiri, itiraz), hata yapmaktan korkmak, topluluk karşısında konuşma tecrübesi olmama, kendini doğru ifade edememe ya da anlaşılammama endişesi, diksiyon problemleri, gülünç duruma düşme kaygısı, utangaç mizaca sahip olmak, Türkçeye hakim olamama, korkmak, sosyal olmamak, yetişme şekli (baskıcı, otoriter bir aile ortamı) vb. engeller tespit edilerek, bu engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik uygulamalı programlar geliştirilebilir.

Ortaöğretim öğrencilerinin sınıf ortamında kendilerini doğru ve etkili bir iletişim şekliyle ifade etmeleri yönünde fırsatlar oluşturulmalı. Öğrencinin ailede, sınıf ortamında, topluluk önünde; azarlanması, küçük düşürülmesi, alaya alınması, ciddiye alınmaması, düşüncelerine değer verilmemesi vb. olumsuz davranışların önüne geçilmeli, bu konuda okul, aile ve öğrenciler arasında farkındalık oluşturacak çalışmalar yapılmalıdır.

Ortaöğretim öğrencilerini tiyatro, drama, pantomim vb. eğlenceye dayalı sahne sanatları ile buluşturmak suretiyle; duruş, beden dili, etkili konuşma, vurgu, tonlama, diksiyon, rol yapma, taklit yapma vb. uygulama çalışmaları düzenlenerek; eğlenirken öğrenme, özgüveni artırma, sahne sanatlarının estetik gücü sayesinde kaygı ve korkuları asgari düzeye indirme çalışmaları yapılabilir.

Ortaöğretim öğrencilerinin ilgi, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun popüler kültür unsurları kullanılarak topluluk karşısında konuşma etkinlikleri yaptırılabilir. Sınıf ortamında dinlenen müzik hakkında, izlenen kısa film, tiyatro, sessiz sinema, animasyon, çizgi film vb. üzerine konuşma etkinlikleri düzenlenebilir.

Lisans Bilgileri

e-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi'nde yayınlanan eserler Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

Copyrights

The works published in e-Kafkas Journal of Educational Research are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Etik Beyannamesi

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında belirtilen kurallara uyulduğunu ve “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirini gerçekleştirmediğimizi beyan ederiz. Aynı zamanda yazarlar arasında çıkar çatışmasının olmadığını, tüm yazarların çalışmaya katkı sağladığını ve her türlü etik ihlalinde sorumluluğun makale yazarlarına ait olduğunu bildiririz.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik kurul adı: Kırıkkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu

Etik kurul karar tarihi: 09.06.2020

Etik kurul belgesi sayı numarası: 03

Kaynakça

- Akkaya, A. (2012). Öğretmen adaylarının konuşma sorunlarına ilişkin görüşleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(20), 405-420.
- Arslan, A. (2012). Üniversite öğrencilerinin topluluk karşısında konuşma ile ilgili çeşitli görüşleri (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi örneği). *Turkish Studies*, 7(3), 221-223.
- Başaran, M. ve Erdem, İ. (2009). Öğretmen adaylarının güzel konuşma becerisi ile ilgili görüşleri üzerine bir araştırma. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(3), 743-754.
- Bircan, E. (2013). Üniversite öğrencilerinin konuşma becerilerini kullanmaya yönelik Tutumları. *Milli Eğitim Dergisi*, 197, 95-113.
- Casson, N. H. (2000). *Söz söyleme sanatı*. İstanbul: Kariyer Yayıncılık.
- Ekiz, D. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayınları.
- Gündüz, O. (2007). Konuşma eğitimi. A. Kırkkılıç ve H. Akyol (Ed.), *İlköğretimde Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Gürzap, C. (2010). *Söz söyleme ve diksiyon*. İstanbul: Remzi Kitabevi
- İşcan, A. ve Karagöz, B. (2016). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarının incelenmesi: Gaziosmanpaşa örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(3), 193-206.
- Kardaş, N. M. (2015). İkinci dili Türkçe olan çok dilli Türkçe öğretmeni adaylarının Türkçe konuşma kaygıları ve bu kaygıların bazı değişkenlerle ilişkisi. *Turkish Studies International Periodical For The Languages*, 10(7), 541-556.
- Kartallıoğlu, N. (2018). Bilişsel farkındalık stratejilerinin 7. sınıf öğrencilerinin konuşma becerilerini geliştirmeye etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4), 1160-1186.
- Katranacı, M. (2014). Öğretmen adaylarının konuşma becerisine yönelik öz yeterlik algıları. *Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, C 3, S 2, ss. 174-195.
- Kaya, A. (2011). *Etkili ve güzel konuşma sanatı*. Konya: Eğitim Kitabevi.
- Lüle Mert, E. (2015). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarına ilişkin bir inceleme. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(37), 784-789.
- Nalinci, A. N. (2000). *Avrupa Birliğine tam üyelik yolunda başarının anahtarı: yeniden yapılanma*. Ankara: Ümit Yayınları.
- Özçay, M. (2001). *Sesler sözler etkiler*. İstanbul: Sosyal Yayınları.
- Özdemir, E. (1999). *Güzel ve etkili konuşma sanatı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Sargın, M. (2006). *İlköğretim öğrencilerinin konuşma becerilerinin değerlendirilmesi Muğla İli örneğinde* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla: Muğla Üniversitesi.
- Sevim, O. ve Varışoğlu, B. (2012). Öğretmen adaylarının temel dil becerilerinde yaşanan sorunlarla ilgili düşünceleri: Atatürk Üniversitesi örneği. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(4), 1042-1057.
- Şen, Ü. (2017). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarının değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkoloji Araştırmaları ve İncelemeleri Dergisi (ULUTURKAD)*, 2(2), 70-84.
- Temizyürek, F., Erdem, İ. ve Temizkan, M. (2011). *Konuşma eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Topçuoğlu Ünal F. ve Özden, M. (2011). *Diksiyon ve konuşma eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Yalçın, A. (2002). *Türkçe öğretim yöntemleri yeni yaklaşımlar*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (1999). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Extended Summary

Introduction

The ability to speak is part of what makes us uniquely human. Only human has capable of speech and complex language. Therefore, ancient philosophers believed man was a 'rational animal'. Apart from this, speech is vital to meeting our basic needs, and makes a significant contribution to achieving great feats for social status in social life.

However, although speaking is one of four pillars of language learning, most people have difficulty in speaking in front of an audience. In other words, speaking in front of a group of listeners can negatively affect a person psychologically and physiologically. From language teaching perspective, this situation is regarded as 'the fear of chair', 'the fear of the stage' or 'the fear of microphones', while psychological perspective this is called as 'topophobia'.

As with other language skills, speaking requires time for development and practice. Speaking begins in the womb but continues in formal ways in educational institutions. With this in mind, this study aims to determine the opinions, thoughts and experiences of high school students having to speak in front of an audience.

Method

The study focused on the perceptions of high school students towards speaking in front of an audience so it employed phenomenological qualitative research design. In phenomenological studies, unstructured and semi-structured interviews are often used. The study used semi-structured interviews because it allowed to understand and clarify the meaning, structure, and essence of a person or group of people's experiences of a phenomenon. In phenomenology, studies are conducted with a group of individuals who have experienced all aspects of the relevant phenomenon. The study was carried out with the participants of fourth grade high school students studying in a provincial center in central Anatolia during the 2019-2020 academic year. The study participants are a total of 51 volunteer students. 32 of them are female and 19 are male. The participants were selected through easily accessible case sampling method which is one of the purposeful sampling methods.

In the study, the researchers prepared in advance two semi-structured interview forms. The interview questions were designed to capture the required information in accordance with the purpose of the study as well as linguistic features such as clear and comprehensible wording.

Interviews were conducted by the second author of the article online and simultaneously through using programs that allow you to meet face-to-face. Technical and equipment were prepared in advance before the interviewees were spotted in the field, and necessary steps were taken to make the participants feel comfortable, safe and free. Short questions first were used to gather demographic information in sessions of 12 to 20 minutes. The responses were recorded by the researcher using both voice recorder and note-taking techniques. In addition, during the interview, the researcher paid particular attention to not be willing to give information he or she wants for the study, not to deviate from the subject, and to give participants equal say and time. Ethical principles were followed on every stage of the study, from planning and implementing to reporting the research results.

The data obtained was analyzed by two experts. In order to secure the data, the records and the transcript of the records were compared and examined by a third expert. Later, the statements were grouped into theme categories, and direct citation technique was used to interpret the results.

Findings

The study aimed to determine the opinions, thoughts and experiences of high school students having to speak in front of an audience. The results show that more than half of participants felt their

competence in terms of speaking skills in front of an audience was inadequate. As regards the problems of public speaking, more than two-thirds of respondents saw excitement as the biggest problem, and again half were concerned about the inability to express themselves correctly or not being understand themselves, while a significant number of them believed such factors as the lack of self-confidence, inability to speak in front of the community, being influenced by listener behavior, making mistakes and diction problems were effective.

Participants' responses to the types of mistakes made in front of the audience also suggested 8 different views. Nearly half of participants considered fast speech to be the most important speech error, while a significant number believed that the inability to pronounce words correctly, the inability to adjust the tone, and the use of slang and vulgar words were other types of errors. Slow speech, inability to speak native language fluently, and inability to use body language and facial expressions correctly were also the least common types of errors.

Finally, students' views on providing the right opportunities for public speaking during the school days from primary education to the high school education were grouped into three subcategories: yes, no and partially. More than half of the participants stated that they were not given the right opportunity to speak adequately in front of the audience during the educational process. On the other hand, the rate of students who satisfied partial opportunity can be considered as desirable, while those who satisfied enough opportunities as extremely low among all participants.

Discussion, Conclusion and Recommendations

The study results show that the majority of participants were reluctant to take part in public speaking activities. Those who wanted to be speakers at such an event were quite limited. More than 3/2 of the participants were willingness to speak in front of an audience, and the reason may be that speaking is one of the most difficult language skills and the lack of sufficient experience and equipment causes fears and anxiety. The study results gathered from Arslan (2012) also supports this view.

The literature review and high school students' perceptions of their self-sufficiency in terms of speaking skills in front of the audience shows that more than half of the fourth class students' self-sufficiency in terms of speaking in front of the audience was not fully developed, and they were at a moderate level. Katrancı's (2014) study provides enough evidence to support this claim. He aimed to examine the self-sufficiency perceptions of teacher candidates in terms of speaking skills, and found that the self-sufficiency perceptions of participants in public speaking subscale were moderate. However, the results gathered from Sen (2017), Kardash (2015) and Lüle Mert's (2015) studies, in which the general speech anxiety levels of Turkish teacher candidates were examined across multiple variables, do not confirm the findings of the previous study. However, this difference can be attributed to sample group effect.

The study results further reveal that the biggest obstacle to speaking in front of the audience was "excessive excitement". The studies concerning speaking skills of university students by Arslan (2012), Akkaya (2012), Katrancı, (2014) and Bircan (2013) also share the same results "Excessive excitement". Which is the common finding of many studies, is actually one of the main barriers to communication. In other words, excessive excitement causes fear of speaking in public. In addition, the second of the biggest obstacles to speaking in front of the audience may be a "lack of self-confidence". This finding also coincides with the research findings of Işcan and Karagöz (2016), Casson, (2000), Arslan (2012), Akkaya (2012), Başaran and Erdem (2009).

A close look at literature review and the most common mistakes of high school students in public speaking reveals that the students considered "fast speech" to be the most important speaking error. The study results of Akkaya (2012), Sevim and Varişoğlu (2012) also confirm this finding. Here, fast speech can be a personally identifiable condition, as well as a state of anxiety usually triggered by excessive excitement. If the student having a lack of self-confidence due to the excessive excitement

speaks in front of an audience, he or she has only one goal in mind: get out of this situation as soon as possible. In such case, the student would be probably willing to prefer fast talking to terminate speech immediately.

Finally, the participants stated that they were not given the right opportunity to speak adequately in front of the audience throughout their education from primary education to the high school. This finding also confirmed by Arslan's (2012) study concerning speaking skills of university students. These results indicate that when we move to more learning opportunities and tasks, multiple chances for students to express themselves correctly and effectively in all education settings are built into the process.